

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Høring - Forslag til endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning

Generelle kommentarer

Kunnskapsdepartementet har foreslått endringer i fem av kapitlene til forskrift om opptak til høyere utdanning, og foreslår samtidig å tilføye et nytt studium på listen over studier som ikke krever generell studiekompetanse. De fleste forslagene handler om små justeringer i opptaksforskriften, i hovedsak av språklig/teknisk karakter. Vi ser imidlertid med bekymring på en økende tendens til å ville lempe på krav om generell studiekompetanse for opptak til høyere utdanning. Utdanningsforbundet er skeptisk til å forskriftsfeste flere unntaksbestemmelser, og mener at dagens regelverk for realkompetansevurdering heller må benyttes og videreutvikles for søkere som ikke har oppnådd generell studiekompetanse.

I forbindelse med NOU 2008:18 (Fagopplæring for framtida) sendte en rekke organisasjoner et felles brev (27.02.2009) til regjeringen ved kunnskapsministeren og til Stortinget ved Kirke-, utdannings- og forskningskomitéen. Her heter det blant annet: "Organisasjonene bak dette brevet mener at en utvanning av kravet om generell studiekompetanse vil være et uheldig grep, som verken vil tjene den enkelte elev/student eller kvaliteten i videregående opplæring og høyere utdanning." Det er dessuten viktig å bemerke at kravene til generell studiekompetanse ble skjerpet ved innføringen av Kunnskapsløftet.

Kapittel 2 Generell studiekompetanse, § 2-2 Utenlandsk utdanning

Utdanningsforbundet støtter at det er behov for en oppdatering og presisering i forskriftens ordlyd. Vi støtter forslaget om å erstatte "eksamen fra 1-årig høyskolestudium" til "fullført og bestått studium i høyere utdanning på minst 60 studiepoeng".

Kapittel 3 Unntak fra krav om generell studiekompetanse, § 3-2 Dispensasjon

Dagens utforming av aldersbestemmelser har gitt ulike tolkningsmuligheter. Vi støtter derfor presiseringen om at institusjonene i særskilte tilfeller kan gjøre unntak fra kravet om generell studiekompetanse for søkere som ikke fyller mer enn 25 år i opptaksåret. Søkere født samme år skal behandles etter samme regler, uavhengig av hvilken måned de er født.

Vedrørende ny § 3-8 Unntak fra krav om generell studiekompetanse for opptak til spesielt tilrettelagte studier i nautikk.

Utdanningsforbundet forutsetter at Y-veien innenfor nautikk er utviklet i nært samarbeid med de aktuelle bransjene og utdanningsinstitusjonene. Vi er imidlertid bekymret for en økende tendens til å ville lempe på krav om generell studiekompetanse. Elever som går studieforbereende programmer får en kompetanse som ikke gis på de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Gjennom de studieforbereende programmene tilegner elevene seg kunnskaper som er ment som en forutsetning for videre studier på høyskoler og universitet.

Utdanningsforbundet mener imidlertid det er viktig at studenter som tas opp via en godkjent Y-vei, ikke støter på hindringer senere i sitt utdanningsløp som følge av denne opptaksveien. Studenter som først har oppnådd en bachelorgrad gjennom Y-veien, må eksempelvis kunne bygge denne videre til et masterstudium innen samme fagområde.

Vedrørende § 4-10 Spesielle opptakskrav til diverse fag

Utdanningsforbundet savner en begrunnelse for å skulle lempe på opptakskravene til paramedicutdanningen. Vi ser ikke hvorfor det skulle være hensiktsmessig å gå bort fra eksisterende krav om minst to års relevant erfaring etter avlagt fagprøve, når det er vanlig å stille slike krav til opptak ved for eksempel yrkesfaglærerutdanningen, jf. § 4-7, siste ledd. Dette er krevende studier, hvor relevant praksis normalt anses som svært viktig for gjennomføring av studiene.

Dersom forskriften endres i tråd med høringsutkastet, vil Utdanningsforbundet presisere at institusjonene som tilbyr denne utdanningen må samordne og fastsette hva som regnes som "relevant høyere utdanning". Dette må gjøres kjent for søkere på forhånd.

Vedrørende § 7-8 Tilleggs poeng for realfag og fremmedspråk fra videregående opplæring

Utdanningsforbundet ser behovet for en presisering av forskriften. Vi støtter derfor forslaget om en tilføyelse i forskriften som presiserer at det ikke kan gis mer enn 1,5 poeng i samme fag.

Vedrørende § 9-1 Generell studiekompetanse etter tidligere ordninger

I høringsbrevet står det at det foreslås et nytt åttende ledd, men det skal trolig være et nytt syvende ledd. Vi ser det som hensiktsmessig å forenkle eksisterende paragraf, og støtter departementets forslag. Søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse etter gjeldende bestemmelser, men som har oppnådd generell studiekompetanse etter tidligere bestemmelser, bør fortsatt kunne defineres som generelt studieforbereede dersom de "før 1. juli 1997 er tatt opp til og har fullført og bestått et studium i høyere utdanning normert til minst 60 studiepoeng eller to studier normert til minst 30 studiepoeng".

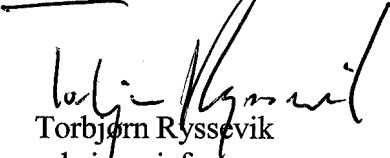
Vedrørende merknad til § 4-7 i rundskriv F-15-10 om spesielle opptakskrav til pedagogiske fag.

Merknader krever normalt ikke høring. Utdanningsforbundet støtter imidlertid en språklig oppdatering av merknaden som gjelder søkere med opptaksgrunnlag fra land utenom Norden. Vi støtter departementets forslag om at norskkravene settes til C i punkt 2 og 3 for opptak i

lærerutdanning som har karakterkrav. Forslaget til endring i merknaden er imidlertid ikke oppdatert i tråd med dette. I punkt 2 skal det stå:

”Eksamen fra trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene med karakteren C eller tilsvarende.”

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
seksjonssjef

Rune Baklien
spesialkonsulent

